

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין לוקסיט תעשיות טכנולוגיות בע"מ לבין להבות תעשיות בע"מ

לבין להבות שירותים בע"מ

1. פתח דבר

ביום 24 ביולי 2001 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין לוקסיט תעשיות בע"מ (להלן: "לוקסיט") לבין להבות תעשיות בע"מ (להלן: "להבות") ולבין להבות שירותים בע"מ (להלן: "להבות שירותים"), בדבר מכירת מניותיה של להבות בלהבות שירותים.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק האמור וכי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימושן. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור בתנאים לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), מהנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים

לוקסיט היא חברת החזקות לא פעילה, בבעלות חברת אורד בע"מ,¹ המחזיקה ב 58% ממניות להבות שירותים.

להבות היא חברה פרטית, המחזיקה ב 99% מהון המניות של חברת להבות ייצור ומיגון (1996) בע"מ, (להלן: "להבות ייצור"). להבות, באמצעות להבות ייצור, עוסקת בייצור ציוד לוחמה באש² וכן ביצור, שיווק ומתן שרות למערכות גילוי וכיבוי אש.³

¹ בבעלות חברת אורד בע"מ חברת בת בשם אורד אחזקות א.א. בע"מ, המחזיקה במניותיה של חברת אורד מערכות בקרה בע"מ (להלן: "אורד").

² ייצור ושיווק מטף להבות.

להבות שירותים היא חברה פרטית בבעלות משותפת של לוקסיט ולהבות,⁴ העוסקת בשיווק והתקנה של מערכות גילוי וכיבוי אש באמצעות מים ואבקה,⁵ בשיווק והתקנה של ציוד לוחמה באש ובמתן קורסים והדרכות בתחום.

3. ההסכם

על פי ההסכם תרכוש לוקסיט את מלוא מניותיה של להבות ובכך תהפוך לוקסיט לבעלת 100% במניות להבות שירותים. על פי ההסכם, לאחר שתוקן, תהא להבות עד ליום 31.12.03, מנועה מלעסוק בשיווק ובהתקנה של מערכות ספרינקלרים ושל מערכות גילוי וכיבוי אוטומטיות, תחום בו עסקה לוקסיט ומתכוונת להמשיך ולעסוק. כמו כן, עד לתאריך הנקוב תהא להבות מנועה מליתן שירות לאותן מערכות הנזכרות לעיל וממתן שירות למטפים בישראל. כאשר נקבע כי תניית אי התחרות בתחום מתן השירות למטפים לא תחול באזור רמת הגולן ואצבע הגליל. כמו כן, לא תחול תניית אי התחרות על להבות ביצור או ביבוא, בשיווק ובמתן שירות למערכות אבקומט, מערכות כיבוי אש במטגנות, מערכות Fire Trace ובכל הקשור במכירה ובמתן שירות לצה"ל, למשרד הביטחון ולענף הרכב בתחום המטפים. בתוספת להסכם הודיעו החברות ובהתאם לדרישת אנשי המחלקה המשפטית של הרשות, על תיקון תניית אי התחרות המקורית, כך שלא תחול על מערכת Life 2000.

מתניית אי התחרות עולה כי על להבות נאסר להתחרות בלהבות שירותים, בתחומים בהם פעלה להבות שירותים עובר להסכם, ובהם לא פעלה להבות יצור, למעט פעילות בנושאים שהוחרגו מתניית אי התחרות.

4. השפעת ההסכם על התחרות:

בעסקה שלפנינו, מוכרת להבות את מלוא אחזקותיה בלהבות שירותים. בבואה למכור את העסק שבידה מעוניינת להבות להבטיח לרוכש כי רכישתו לא תרוקן משוויה על ידי תחרות מצדה, זאת על מנת שתוכל לקבל תמורה המגלמת את מלוא שווי העסק הנמכר. זוהי אותה מערכת שיקולים אותה בא לשרת הפטור הקבוע בסעיף 8(3) לחוק ההגבלים העסקיים.⁶

סעיף 8(3) לחוק ההגבלים העסקיים, מורה כדלקמן:

"התחייבות של מוכר עסק, בשלמותו, כלפי רוכש העסק שלא לעסוק באותו סוג עסק, כשהתחייבות אינה בניגוד לנוהגים סבירים ומקובלים".

³ יצור מטף להבות, יבוא ומתן שירות למערכת Life 2000 - מערכת בה משתחררת אבקה מיקרונית בלחץ בזמן אמת באמצעות פיצוץ המלווה ביציאה של חלקיקי אבקה לשם הגברת כושר הכיבוי; שיווק מערכות אבקומט-מערכת התלויה מעל אזור הסיכון וגורמת כתוצאה מחום להתזת אבקה; שיווק ומתן שירות למערכת Fire Trace - מערכת גילוי וכיבוי אוטומטית.

⁴ 58% ממניות להבות שירותים מוחזקים על ידי לוקסיט ו 42% ממניות להבות שירותים מוחזקים על ידי להבות.
⁵ תחום זה כולל מערכות ספרינקלרים, מערכות גילוי וכיבוי אש אוטומטיות, מערכות גילוי וכיבוי במטגנות, מערכת אבקומט ומערכת Life 2000.

⁶ לעניין תכלית הוראת סעיף 8(3) לחוק, ראה דני"א 4465/98 טבעול (1993) בע"מ נגד שף הים (1994) בע"מ ואח', טרם פורסם, בפסקה 47 לפסק הדין. 2001 הגבלים עסקיים 3011819.

במקרה דנן, לא נראה את העסקה כבאה בגדרו של סעיף 3(8) לחוק, וזאת כיוון שאין עסקינן במכירת עסק בשלמותו, כי אם במכירת אחזקותיה של להבות בלהבות שירותים – 42% מהון המניות של להבות שירותים וכן, כיוון שלהבות התחייבה לאי תחרות בשם תאגיד הקשור אליה – להבות יצור. על הרחבה זו של תניית אי התחרות לא חל סעיף 3(8) – אשר כבר נקבע לגביו בעבר כי יש לפרשו בצמצום.⁷

התחומים הרלבנטיים להסכם נשוא בקשה זו הינם: תחום מערכות גילוי וכיבוי אש באמצעות מים ואבקה⁸ ותחום הציוד ללוחמה באש. על תחום מערכות גילוי וכיבוי אש נמנות מערכות המופעלות אוטומטית ביניהן: מערכות Life 2000, מערכות Fire Trace, מערכות אבקומט ומערכת כיבוי אש במטגנות. תחום הציוד ללוחמה באש, כולל בין היתר מטפים מטלטלים, גלגונים, זרנוקים ושמיות, המופעלים באופן ידני.

תחום ייצור מערכות גילוי וכיבוי אש דורש ידע מקצועי רב, והשקעה כספית של כמה מאות אלפי שקלים. השימוש במערכות גילוי וכיבוי האש השונות,⁹ נקבע על פי דרישות מכבי האש בהתאם ליעוד המערכת. מערכות כיבוי אש באמצעות אבקה מתאימות לשימוש בחללים סגורים בלבד – מקומות בהם לא ניתן להתזז מים כגון: חדרי מחשב, חדרי חשמל, מטגנות שמן, ספריות וכדומה. בעוד, מערכות כיבוי אש באמצעות מים מתאימות בעיקר לחללים פתוחים ולמפעלים שונים. מערכות כיבוי אש באמצעות מים אינן תחליפיות למערכות כיבוי אש באמצעות אבקה וזאת בשל יעודן השונה והבדלים משמעותיים במחיר המערכות השונות.¹⁰

על פי המידע שבפני מאופיין תחום מערכות גילוי וכיבוי האש ותחום הציוד ללוחמה באש, בריבוי מתחרים על רבדיו השונים: בחוליית היצור / יבוא, בחוליית ההתקנה ובחוליית מתן השירות. דרישות השוק נגזרות על פי רב מדרישות רשויות הכיבוי. למטפים, למערכות ספרינקלרים ולמערכות גילוי אש ולתחזוקתן קיים תו תקן ישראלי. למערכות כיבוי בגז אין תו תקן ישראלי רשמי, אולם רשויות הכיבוי מחייבות שימוש במערכות בעלות תקינה בינלאומית.

להבות יצור מייצרת ומשווקת באמצעות מפיצים עצמאיים מטפים להפעלה ידנית ולהפעלה אוטומטית ובעלת נתח שוק של כ 45% במוצרים אלה. עובר להסכם לא שיווקה להבות מטפים, ללקוחות פרטיים סופיים, והפיצה את מוצריה באמצעות להבות שירותים ובאמצעות מפיצים עצמאיים אחרים. להבות יצור משווקת בעצמה, מתקינה ונותנת שירות למטפים בשוק המוסדי.¹¹ להבות יצור אינה פעילה בתחום מערכות הספרינקלרים ובתחום המערכות האוטומטיות האחרות לגילוי וכיבוי אש.

⁷ ראה לעניין זה, פטור מאישור בית הדין להסדר כובל: עסקאות אלסינט בע"מ – Picker International Inc. ואלסינט בע"מ – GE Medical Systems; 1999 הגבלים עסקיים 3001950.

⁸ אף תחום זה נחלק לשני תתי שווקים: שוק מערכות גילוי וכיבוי אש אוטומטיות – בהן מקבל המשתמש דיווח / התרעה על הפעלת מערכת הכיבוי ושוק מערכות הגילוי והכיבוי שאינן אוטומטיות.

⁹ מערכות המבוססות על מים או על אבקה.

¹⁰ מערכות כיבוי אש באמצעות מים זולות בדרך כלל משמעותית ממערכות כיבוי אש באמצעות אבקה. פערי המחיר משמעותיים במיוחד ככל שנפח החלל לו מיועדת מערכת הכיבוי גדול יותר, אז נדרש שימוש בכמות גדולה יותר של גז המשמש לדחיפת אבקת הכיבוי.

¹¹ השוק המוסדי כולל את צה"ל, משרד הביטחון וענף הרכב.

להבות שירותים מייבאת, משווקת מתקינה ונותנת שירות למערכות ספרינקלרים ובעלת נתח שוק של 10% משוק מערכות הכיבוי במים. להבות שירותים מייבאת, משווקת, מתקינה ונותנת שירות למערכות גילוי וכיבוי אוטומטי בגז, ובעלת נתח שוק של 2% בשוק מערכות הכיבוי בגז, ושל 4% בשוק מערכות גילוי האש. להבות שירותים עוסקת בשיווק, התקנה ומתן שירות למערכות אבקומט ולמטפים מתוצרת להבות יצור ומתוצרת מתחרים אחרים¹² ובעלת נתח שוק של 30% בשיווק מוצרים אלו.

אורד מערכות בקרה בע"מ¹³ מייבאת, משווקת מתקינה ונותנת שירותים למערכות גילוי וכיבוי אוטומטיות בגז ובעלת נתח שוק של 20% בכל אחת ממערכות אלו. בחינת נתחי השוק המצרפיים של להבות שירותים ואורד בתחומים השונים, מראה כי לא תחול פגיעה משמעותית בתחרות וכי ההסכם נשוא בקשה זו, אינו עתיד ליצור גוף דומיננטי בעל כוח שוק משמעותי בתחום מערכות גילוי וכיבוי האש האוטומטיות.¹⁴

מבחינת תניית אי התחרות ותחומי פעילותן של להבות יצור ולהבות שירותים הנזכרים לעיל, עולה כי תניית התחרות משמרת את פעילותה של כל אחת מהחברות, עובר להסכם, למעט בתחום מערכות האבקומט, בתחום מערכות כיבוי האש במטגנות, בתחום מערכות ה Fire Trace ובתחום מתן השירות למטפים בצפון, בהם תוכל להבות להתחרות בלהבות שירותים, אף בתחום השיווק, ההתקנה ומתן השירות.

מן האמור לעיל עולה כי, בעקבות ההסכם צפויה לעלות רמת התחרותיות בשוק וזאת בשל כניסתה של להבות לתחום מתן השירות למטפים בצפון הארץ ולתחום השיווק, ההתקנה ומתן השירות במערכות כיבוי אש במטגנות, במערכת Fire Trace ובמערכת אבקומט.

נראה כי לאור הרציונאל העומד בבסיס סעיף 3(8) לחוק ההגבלים העסקיים ולאור משכה של תניית אי התחרות והיקפה,¹⁵ קיימת הצדקה לאישור התחייבותה של להבות תעשיות, שלא להתחרות בתחומי פעילותה של להבות שירותים עובר להסכם.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה שנתיים מהיום.

¹² לדוגמא שיווק מטפים של חברת הדים.

¹³ המוחזקת בבעלות חברת אורד בע"מ המחזיקה בחברת לוקסיט.

¹⁴ נתח השוק המצרפי של אורד ולהבות שירותים בתחום מערכות הכיבוי האוטומטי הינו 22% ובתחום מערכות האש עומד על 24%. להלן יפורטו שמות המתחרים והערכת נתחי השוק שלהם בשוק מערכות כיבוי האש האוטומטיות, כפי שנמסרו על ידי הצדדים: השמירה טכנולוגיות 20%, אפקון 20%, תישרי / ארדן 10%, יעד בטיחות 10% ואחרים. להלן יפורטו המתחרים והערכת נתחי השוק שלהם בשוק מערכות גילוי האש האוטומטיות, כפי שנמסרו על ידי הצדדים: השמירה טכנולוגיות מיגון 20%, אפקון 20%, תישרי / ארדן 10%, טלפיר 10%, יעד בטיחות 5%.

¹⁵ תניית אי התחרות משתרעת על תחומים ספורים בהם פעלה להבות שירותים עובר להסכם – תחום המערכות לגילוי וכיבוי אש ותחום מתן השירות למטפים (למעט בצפון הארץ).

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"א טבת תשס"ב

26 בדצמבר 2001